

Højt skum og tabt uskyld

Fredag den 28. december 2012, 22:30

Kan man fejre nytåret bedre end med et vildt fabulerende fransk festfyrværkeri af Boris Vian?

Der var engang, Boris Vian var kult. Ikke lige på det tidspunkt, hvor han skrev sine romaner i 1940erne og første halvdel af 50erne, men i ungdomsoprørets og hippiebevægelsens spraglede årti. Ikke mindst fordi hans vildt fabulerende hovedværk, »Dagens skum« fra 1947, et langt stykke af vejen er ren flower power.

»Dagens skum«, som det nyetablerede Løvens Forlag udgiver i serien »Glemte mesterværker«, er et kærlighedseventyr om Colin, der møder Chloé og om den søde musik, der opstår. Colin bor i en luksuslejlighed med kreativ kok og mus, der »elskede at danse til lyden af solstrålerne«, i køkkenet og et piano i stuen, der mixer drinks til Ellington-melodier. Kort sagt uforfalsket gakket idyl.

Men uskylden og poesien trues af livets meningsløshed og det omgivende samfund. Chloé bliver syg, og en ondartet åkande, som kun kan holdes i skak af blomster i massevis, vokser i hendes bryst. Professoren, som Colin og Chloé opsøger for at få hjælp, finder de »i færd med at parfumere sit fipskæg med en tandbørste dyppet i et ekstrakt af nonsens«.

Colins formue bliver brugt til indkøb af de blomster, der lindrer Chloés lidelser. Luksuslejligheden krymper, væggene rykker sammen om det elskende par, og »skorstenene kommer nærmere«, bogstavelig talt, da Colin må ud og søge arbejde i våbenindustrien. Chagalls og Jens August Schades surrealistisk drømmende og tyngdelovsophævende version af kærligheden konfronteres med en række udflugter ud i et samfund med mareridtskarakter à la Kafka.

Boris Vian tilhørte kredsen omkring efterkrigstidens eksistentialister, og på sin egen meget personlige måde varierer han i »Dagens skum« - udgivet samme år som Camus' »Pesten« - en historie om tilværelsens absurditet og kærligheden som oprør. At forfatteren var ven med Jean-Paul Sartre og Simone Beauvoir, forhindrede ham ikke i at gøre tykt grin med den ukritiske dyrkelse af Jean-Sol Partre, forfatteren til »Det indledende valg før kvalme«.

Den hæmningsløse fabuleringen, der udfolder sig totalt respektløst og stort set ophæver alle naturlove, kan få enhver læser til at måbe af forbløffelse. Det surrealistisk skummende og blomstrende sprog skaber glimt af overraskende poesi, uimodståelig charme, syret nonsens og knugende uhygge. Men måske er Boris Vians prosa også så højt gearret og så flower power-vildtvoksende, at en mere nøgternt orienteret nutidslæser i passager undervejs er ved at tabe pusten og køre træet.